

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2955/2019
20.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранке Дражић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Желимир Џамбић, адвокат из ..., против тужених Општине Чајетина коју заступа Општински јавни правобранилац, и Ј.П. „Путеви Србије“ Београд, чији је пуномоћник Драгољуб Рајевић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама првотуженог и друготуженог које су изјављене против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 791/19 од 05.04.2019. године, у седници већа која је одржана дана 20.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 791/19 од 05.04.2019. године и пресуда Основног суда у Ужицу П 440/15 од 05.11.2018. године, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезу првотужени и друготужени да тужиоцу на име заузетих к.п. ..., .., .., .., .., .., .. и .. уписаних у ЛН .. КО ... укупне површине 6.561 м2 солидарно исплате износ од 7.748.541,00 динара са законском затезном каматом по Закону о затезној камати, почев од дана пресуђења па до исплате у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев друготуженог за накнаду трошкова парничног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П 440/15 од 15.11.2018. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев, па су обавезани прво и друготужени да тужиоцу на име заузетих катастарских парцела ..., .., .., .., .., .., .. и .. уписаних у ЛН .. КО ..., укупне површине 6.561 м2 солидарно плате износ од 7.748.541,00 динар са законском затезном по Закону о затезној камати, почев од дана пресуђења па до исплате у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 618.223,00 динара за законском затезном каматом по Закону о затезној камати, почев од дана извршности пресуде па до исплате у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 791/19 од 05.04.2019. године одбијене су као неосноване жалбе тужених и потврђена пресуда Основног суда у

Ужицу П 440/15 од 15.11.2018. године, и одбијен захтев туженог Ј.П. „Путеви Србије“ за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену првотужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешене примене материјалног права.

Такође, ревизију је благовремено изјавио и друготужени, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Служени гласник РС“, број 72/11...55/14), Врховни касациони суд је нашао да су ревизије тужених основане.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник катастарских парцела .., .., .., .., .., .. и .. уписаних у ЛН .. КО ... . Током 1977. године обављено је проширење и асфалтирање некада регионалног пута број .. Златибор-Семегњево, а који представља део магистралног пута Титово Ужице-Нова Варош до железничке станице Семегњево, а у време отварања пруге Београд-Бар. Поступак експропријације није спроведен, тужиоцу није утврђена накнада за наведене катастарске парцеле, а 11.06.2013. године писменим путем обратио се Општини Чајетина са предлогом за мирно решење спора.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно су нижестепени судови примени материјално право када су закључили да су првотужени и друготужени у обавези да тужиоцу исплате накнаду за заузете катастарске парцеле који представљају део државног пута II Б реда (према члану 7. Уредбе о категоризацији државних путева) и то првотужени (по наводима нижестепених судова) јер је предметно земљиште описано за јавну књигу на Општину Чајетина, која је самим тим крајњи корисник, а друготужени јер према члану 8. став 1. Закона о јавним путевима, обавља послове одржавања, заштите, коришћења, развоја и управљања магистралним и регионалним путевима који су као добрима у општој употреби, у државној својини.

Међутим, одредбом члана 2. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, 72/2011...95/18), прописано је да јавну својину чини право својине Републике Србије-државна својина, право својине аутономне покрајине-покрајинска својина и право својине јединице локалне самоуправе-општинска, односно, градска својина, док је одредбом члана 3. истог закона прописано да су предмет јавне својине, између осталих и добра у општој употреби у јавној својини. Одредбом члана 10. став 2. истог закона прописано је да се добрима у општој употреби у јавној својини, сматрају оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мост и тунел на јавном путу, прузи или улици, улице, тргови и јавни паркови, гранични прелази итд), а ставом 10. истог закона прописано је да добра у општој употреби су у својини Републике Србије изузев државних путева II реда, који су у својини аутономне покрајине на чијој се територији налазе, као и изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (који нису део аутопута или државног пута I или II реда) и тргова и јавних паркова, који су у својини јединица локалне самоуправе, на чијој територији се налазе.

Изградњом објекта од јавног интереса на земљишту неког лица врши се одузимање права својине, без обзира што право својине тог лица није формално одузето. У таквој ситуацији ради се о фактичкој експропријацији која настаје када се на

земљишту граде путеви, инфраструктурни или други објекти у јавном интересу, иако не постоје решења о одузимању земљишта. У конкретном случају, имајући у виду да су катастарске парцеле број .., .., .., .., .., .., .. и .. уписане у ЛН .. КО ... као власништво тужиоца, те да је од ових парцела укупно заузето 6.561 м² ради изградње државног пута II Б реда, који у смислу одредбе члана 5. став 1. Закона о јавним путевима („Службени гласник РС“, број 101/2005...104/2013), представља добро у јавној својини, односно јавну својину Републике Србије, а не општине Чајетина, то тужена Општина Чајетина, није пасивно легитимисана у овој парници.

Регионални пут Златибор-Семегњево, односно пут који је у члану 7. Уредбе о категоризацији државних путева, означен под редним бројем .. и као такав пут број .. везан са државним путем Семегњево, представља добро у општој употреби, у јавној својини, због чега ни друготужени Ј.П. „Путеви Србије“ није пасивно легитимисан за накнаду у поступку фактичке експропријације. Друготужени Ј.П. „Путеви Србије“ није извршио заузимање дела предметне парцеле нити је имао инвеститорску функцију приликом изградње наведеног пута и по налажењу овог суда не може бити титулар јавне својине, односно не може се сматрати правним субјектом у чију корист је извршена фактичка експропријација. Без обзира што је одредбом члана 8. Закона о јавним путевима („Службени гласник РС“ број 101/05...104/13) прописано да делатност управљања државним путем обавља јавно предузеће које оснива Влада, те да се под управљањем, у смислу члана 7. истог закона подразумева коришћење јавног пута (организовање и контрола наплате накнаде за употребу јавног пута, вршење јавних овлашћења и сл.) заштита јавног пута, вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији јавног пута, организовање и обављање стручних послова на изградњи и реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута, уз постављање радова на одржавању јавног пута, организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом јавног пута, планирање и изградња, реконструкција и одржавање и заштита јавног пута, означавање јавног пута и вођење евиденције о јавним путевима и саобраћајно-техничким подацима за те послове, као и послове прописане чланом 9. и 10. истог закона, друготужени се не може сматрати крајњим корисником експропријације обзиром да законске одредбе не упућују на овај закључак, супротно наводима нижестепених судова.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**